Kementerian Pelajaran Malaysia

KURIKULUM BERSEPADU SEKOLAH MENENGAH

HURAIAN SUKATAN PELAJARAN

PENDIDIKAN SIVIK DAN KEWARGANEGARAAN TINGKATAN 4

Pusat Perkembangan Kurikulum

KANDUNGAN

RUKUN NEGARA v

FALSAFAH PENDIDIKAN KEBANGSAAN vii

KATA PENGANTAR ix

PENDAHULUAN 1

KANDUNGAN PENDIDIKAN SIVIK DAN KEWARGANEGARAAN SEKOLAH MENENGAH 2

KHIDMAT MASYARAKAT 5

STRATEGI PELAKSANAAN 6

PENILAIAN 6

HURAIAN SUKATAN PELAJARAN 7

TEMA 1 : PENCAPAIAN KENDIRI 8

TEMA 2 : HUBUNGAN KEKELUARGAAN 10

TEMA 3 : HIDUP BERMASYARAKAT 11

TEMA 4 : WARISAN KEPELBAGAIAN BUDAYA MALAYSIA 13

TEMA 5 : MALAYSIA NEGARA BERDAULAT 14

TEMA 6 : CABARAN MASA DEPAN 16

PELAKSANAAN KHIDMAT MASYARAKAT 18

RUKUN NEGARA

BAHAWASANYA negara kita Malaysia mendukung cita-cita hendak mencapai perpaduan yang lebih erat di kalangan seluruh masyarakatnya; memelihara satu cara hidup demokratik; mencipta masyarakat yang adil di mana kemakmuran negara akan dapat dinikmati bersama secara adil dan saksama; menjamin satu cara yang liberal terhadap tradisi-tradisi kebudayaannya yang kaya dan berbagai-bagai corak; membina satu masyarakat progresif yang akan menggunakan sains dan teknologi moden.

MAKA KAMI, rakyat Malaysia, berikrar akan menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan atas prinsip-prinsip berikut :

KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN

KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA

KELUHURAN PERLEMBAGAAN

KEDAULATAN UNDANG-UNDANG

KESOPANAN DAN KESUSILAAN

FALSAFAH PENDIDIKAN KEBANGSAAN

Pendidikan di Malaysia adalah suatu usaha berterusan ke arah lebih memperkembangkan potensi individu secara menyeluruh dan bersepadu untuk melahirkan insan yang seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani, berdasarkan kepercayaan dan kepatuhan kepada Tuhan. Usaha ini adalah bertujuan untuk melahirkan warganegara Malaysia yang berilmu pengetahuan, berketerampilan, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri serta memberikan sumbangan terhadap keharmonian dan kemakmuran keluarga, masyarakat dan negara.

KATA PENGANTAR

Huraian Sukatan Pelajaran ialah dokumen yang memperincikan kandungan Sukatan Pelajaran yang bertujuan untuk memenuhi cita-cita murni dan semangat Falsafah Pendidikan Kebangsaan, dan menyediakan murid menghadapi arus globalisasi serta ekonomi berasaskan pengetahuan pada abad 21.

Dokumen ini menyarankan strategi pengajaran dan pembelajaran yang merangkumi pelbagai aktiviti dan penggunaan sumber. Guru digalakkan menggunakan kreativiti untuk memilih, menyusun dan mengolah aktiviti mengikut kesesuaian murid. Huraian ini diharap dapat membantu guru merancang dan melaksanakan pengajaran dan pembelajaran secara berkesan.

Dalam melakukan aktiviti pengajaran dan pembelajaran, guru diharap dapat memberi penekanan kepada unsur bernilai tambah iaitu kemahiran berfikir, kemahiran belajar cara belajar, kemahiran teknologi maklumat dan komunikasi, teori pelbagai kecerdasan, pembelajaran masteri, pembelajaran secara kontruktivisme dan pembelajaran akses kendiri. Di samping itu, nilai murni dan semangat patriotik dan kewarganegaraan tetap diutamakan. Semua elemen ini diharap dapat memberi keyakinan kepada murid dan diaplikasikan dalam kehidupan harian dan dunia pekerjaan.

Dalam melaksanakan mata pelajaran Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan, guru perlu peka terhadap pembinaan akhlak dan kesedaran murid tentang hak dan tanggungjawab sebagai warga negara dengan mengambil kira aspek pengetahuan sivik, kemahiran sivik dan nilai sivik. Guru juga perlu menekankan aktiviti khidmat masyarakat yang merupakan komponen penting dalam memupuk kesedaran sivik di kalangan murid. Aktiviti pengajaran dan pembelajaran hendaklah dilakukan secara berkesan dengan memberi tumpuan kepada penglibatan murid secara aktif dalam suasana yang kondusif dan menggembirakan.

Dalam usaha menyediakan Huraian Sukatan Pelajaran ini, banyak pihak terlibat terutamanya guru, pensyarah maktab dan universiti serta pegawai Kementerian Pelajaran dan individu yang mewakili badan-badan tertentu.

Kepada semua pihak yang telah memberikan sumbangan kepakaran, masa dan tenaga sehingga terhasilnya Huraian Sukatan Pelajaran ini, Kementerian Pelajaran merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih.

(MAHZAN BIN BAKAR SMP, AMP)
Pengarah
Pusat Perkembangan Kurikulum
Kementerian Pelajaran Malaysia

1.0 PENDAHULUAN

1.1 Mata Pelajaran Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan diajar sebagai satu mata pelajaran persekolahan mulai tahun 2005, di sekolah rendah dan menengah. Pada masa dahulu, pendidikan sivik bertumpu pada struktur dan jenis kerajaan. Tetapi kini, mata pelajaran ini memberi tumpuan pada keadaan semasa masyarakat serta keperluan masa depannya.

1.2 Sivik merujuk kepada hubungan individu dengan masyarakat di sekelilingnya. Manakala kewarganegaraan merujuk kepada hubungan individu dengan negaranya. Guru membantu murid menguasai pengetahuan sivik, kemahiran sivik dan nilai sivik supaya menjadi warganegara yang bertanggungjawab.

1.3 Berdasarkan keadaan semasa yang melanda golongan remaja, kurikulum mata pelajaran Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan memberi tumpuan utama pada isu perpaduan, patriotisme dan pemahaman kepelbagaian budaya masyarakat Malaysia. Melalui kurikulum ini diharap dapat melahirkan individu yang bersemangat patriotik, boleh bekerjasama dengan orang lain, mengapresiasi kepelbagaian budaya masyarakat Malaysia, menyelesaikan konflik tanpa menggunakan keganasan, menyayangi alam sekitar dan menyumbang ke arah pembangunan negara.

2.0 KANDUNGAN PENDIDIKAN SIVIK DAN KEWARGANEGARAAN SEKOLAH MENENGAH

2.1 Matlamat

Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan bertujuan memberi kesedaran kepada murid tentang peranan, hak dan tanggungjawab mereka dalam masyarakat dan negara untuk melahirkan anggota masyarakat dan warganegara yang bersatu padu, patriotik dan boleh menyumbang ke arah kesejahteraan masyarakat, negara dan dunia

2.2 Objektif

Objektif mata pelajaran ini merangkumi tiga aspek iaitu pengetahuan, kemahiran dan nilai.

2.2.1 Objektif Pengetahuan:

i. Mengenal pasti ciri-ciri peribadi yang boleh menyumbang terhadap pembangunan masyarakat dan negara.
ii. Menerangkan peranan dan tanggungjawab keluarga terhadap pembentukan masyarakat yang sejahtera.
iii. Memahami pelbagai agama, tradisi dan budaya masyarakat Malaysia untuk mewujudkan masyarakat yang bersatu padu.
iv. Menjelaskan usaha kerajaan untuk melahirkan masyarakat yang progresif, dinamik dan patriotik.
v. Menghuraikan peranan dan tanggungjawab warganegara terhadap pembangunan negara.
vi. Mengetahui cara-cara menangani cabaran dan ancaman yang boleh menjejaskan kesejahteraan masyarakat dan negara.

2.2.2 Objektif Kemahiran:

i. Mendisiplinkan diri dalam mencapai wawasan diri dan negara.
ii. Menjalankan tanggungjawab sebagai anggota keluarga untuk melahirkan keluarga yang bahagia.
iii. Berinteraksi dengan anggota masyarakat pelbagai kaum untuk mewujudkan perpaduan negara.
iv. Menangani konflik diri, keluarga dan masyarakat.
v. Bekerjasama dengan anggota masyarakat untuk kebaikan bersama.
vi. Menyertai aktiviti pembangunan masyarakat dan negara.
vii. Mengambil tindakan wajar dalam menghadapi pelbagai situasi.

2.2.3 Objektif Nilai:

i. Mempunyai wawasan untuk mencapai kejayaan diri, masyarakat dan negara.
ii. Menghargai sumbangan keluarga dalam membentuk masyarakat yang mapan.
iii. Berbangga terhadap keunikan pelbagai budaya sebagai keistimewaan masyarakat Malaysia.
iv. Menghargai kepentingan alam sekitar dalam meningkatkan kualiti hidup.
v. Bersikap prihatin terhadap anggota masyarakat yang memerlukan bantuan demi kesejahteraan bersama.
vi. Menunjukkan kesedaran sivik dan kewarganegaraan sebagai warganegara yang bertanggungjawab.
vii. Cinta akan negara dan sanggup berkorban untuk negara.
viii. Menunjukkan semangat kekitaan dalam mengekalkan keamanan dan keharmonian negara dan sejagat.

2.3 Tema

Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan memberi penekanan terhadap penguasaan pengetahuan, kemahiran dan nilai sivik supaya murid menjadi warganegara yang bertanggungjawab. Kandungan ini disampaikan menerusi enam tema seperti berikut:

1. Pencapaian Kendiri
2. Hubungan Kekeluargaan
3. Hidup Bermasyarakat
4. Warisan Kepelbagaian Budaya Malaysia
5. Malaysia Negara Berdaulat
6. Cabaran Masa Depan

Tema-tema ini tidak semestinya diajar secara urutan dan guru boleh menyesuaikan tema ini dengan peristiwa atau isu semasa yang berlaku sama ada dalam sekolah, masyarakat atau di peringkat negara. Misalnya, tema Malaysia Negara Berdaulat boleh diajar dalam konteks sambutan Bulan Kemerdekaan agar murid dapat memahami peranan dan tanggungjawabnya sebagai warganegara Malaysia.

3.0 KHIDMAT MASYARAKAT

Khidmat Masyarakat merupakan komponen penting dalam kurikulum Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan. Aktiviti ini dijalankan di luar jadual waktu persekolahn. Murid perlu melakukan kerja amali ini sekurang-kurangnya 10 jam setahun dan menyediakan laporan. Khidmat Masyarakat harus dikait rapat dengan pembelajaran akademik dalam bilik darjah. Khidmat Masyarakat bertujuan membina individu yang bersedia untuk menyumbang kepada kesejahteraan masyarakat dan negara. Guru harus memastikan murid menjalankan kerja projek ini mengikut tema yang ditetapkan seperti berikut:

Tingkatan	Tema
1	1. Pencapaian Kendiri 2. Hubungan Kekeluargaan
2	3. Hidup Bermasyarakat
3	4. Warisan Kepelbagaian Budaya Malaysia
4	5. Malaysia Negara Berdaulat
5	6. Cabaran Masa Depan

4.0 STRATEGI PELAKSANAAN

Dalam usaha menjadikan Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan sebagai mata pelajaran menarik dan berkesan, pelbagai strategi pengajaran dan pembelajaran mesti digunakan. Kepelbagaian strategi ini harus memberi penumpuan kepada pengajaran dan pembelajaran yang berpusatkan murid dan berorientasikan aktiviti *hands-on* di dalam dan di luar bilik darjah. Oleh itu, strategi yang dijalankan sewajarnya dapat meningkatkan pengetahuan murid tentang isu sivik, menerapkan pelbagai kemahiran dan memupuk nilai sivik ke arah melahirkan warganegara yang bertanggungjawab, patriotik dan bersatu padu.

5.0 PENILAIAN

Untuk mengukur pembelajaran murid dalam Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan dari segi pengetahuan, kemahiran dan nilai, guru digalakkan menggunakan pelbagai cara penilaian. Antara cadangan bentuk penilaian yang boleh dijalankan ialah pemerhatian, senarai semak tingkah laku, ujian, tugasan, dan laporan.

6.0 HURAIAN SUKATAN PELAJARAN

6.1 Huraian Sukatan Pelajaran ini disediakan untuk membantu guru merancang aktiviti dan menghasilkan bahan pengajaran dan pembelajaran yang sesuai dengan tahap kebolehan murid.

Huraian Sukatan Pelajaran Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan mengandungi tiga lajur, iaitu **Tema/Tajuk**, **Hasil Pembelajaran** dan **Cadangan Aktiviti**.

6.1.1 Tema/Tajuk

Lajur ini mengandungi tema, tajuk pengajaran dan huraian tajuk pengajaran. Ini menentukan skop pengajaran bagi sesuatu tema mengikut tahun yang berkenaan.

6.1.2 Hasil Pembelajaran

Hasil Pembelajaran ialah penerangan atau penyataan tentang pengetahuan, kemahiran dan sikap yang murid diharap mencapai dalam setiap tahun. Guru boleh mencerakinkan hasil pembelajaran ini dalam bentuk yang lebih spesifik bersesuaian dengan kandungan tema dan tajuk.

6.1.3 Cadangan Aktiviti

Lajur ini mengandungi aktiviti untuk membantu murid mencapai hasil pembelajaran bagi tema dan tajuk berkenaan. Guru juga boleh menggunakan aktiviti lain asalkan sesuai dengan tajuk pengajaran.

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
1. PENCAPAIAN KENDIRI a. Wawasan diri - Hala tuju diri - Usaha yang cemerlang - Sikap yang berwawasan	i. Menerangkan ciri-ciri wawasan diri ii. Menghuraikan kepentingan wawasan diri iii. Mengamalkan usaha yang gigih untuk mencapai wawasan diri iv. Mempunyai sikap kesungguhan yang tinggi	i. Menghasilkan peta minda tentang wawasan diri dan membincangkan bersama-sama rakan ii. Membincangkan usaha untuk menjayakan wawasan diri iii. Menghasilkan Aku Janji untuk merealisasikan wawasan diri iv. Mencipta dan mendeklamasikan puisi bertemakan wawasan diri v. Menghasilkan biografi tentang perjalanan hidup seseorang yang telah berjaya dalam profesionnya: - doktor - peguam - jurutera - guru - peladang

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
b. Perkembangan diri yang seimbang - Intelek - Rohani - Emosi - Jasmani	i. Menghuraikan pelbagai aspek perkembangan diri yang seimbang ii. Menerangkan kepentingan perkembangan diri yang seimbang dalam pelbagai aspek iii. Mengamalkan pelbagai aspek perkembangan diri yang seimbang ke arah kehidupan yang sejahtera iv. Bersyukur dengan perkembangan diri yang seimbang	i. Mengadakan sesi sumbang saran pelbagai aspek perkembangan diri yang seimbang ii. Berbincang cara untuk meningkatkan perkembangan diri yang seimbang iii. Membuat kajian tentang “Murid Contoh” berdasarkan aspek-aspek perkembangan diri yang seimbang iv. Melakonkan sketsa bertemakan perkembangan diri yang seimbang: - kehidupan harian seorang petani yang berjaya - kehidupan harian seorang usahawan yang gigih

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
2. HUBUNGAN KEKELUARGAAN a. Keperluan berkeluarga - Sosial - Politik - Ekonomi	i. Menghuraikan keperluan berkeluarga ii. Menjelaskan peranan badan kerajaan dan bukan kerajaan yang berkaitan dengan institusi kekeluargaan iii. Berusaha mengukuhkan institusi kekeluargaan iv. Menjalinkan hubungan erat antara anggota keluarga v. Menghargai institusi kekeluargaan	i. Membincangkan kepentingan keperluan berkeluarga ii. Mengadakan forum bertajuk “ Membina Institusi Kekeluargaan Yang Cemerlang” iii. Main peranan sebagai ketua keluarga dalam menentukan jodoh ahli keluarganya iv. Meramalkan nilai-nilai yang diamalkan dalam institusi kekeluargaan menjelang tahun 2020 v. Melakonkan satu situasi yang menggambarkan hubungan erat dalam keluarga vi. Mengadakan lawatan badan kerajaan yang berkaitan dengan institusi kekeluargaan

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
3. HIDUP BERMASYARAKAT a. Kepekaan dan tindakan terhadap isu dan masalah sosial dalam masyarakat - Penyalahgunaan najis dadah - Pergaulan bebas - Penderaan - Vandalisme - Gangsterisme - Penyalahgunaan teknologi	i. Menjelaskan isu dan masalah sosial dalam masyarakat ii. Menyenaraikan akibat masalah sosial dalam masyarakat iii. Mengambil tindakan yang wajar untuk menangani isu dan masalah sosial iv. Peka terhadap isu dan masalah sosial dalam masyarakat v. Menghargai usaha agensi yang terlibat bagi menangani isu dan masalah sosial dalam masyarakat	i. Sumbang saran tentang cara untuk mengatasi isu dan masalah sosial dalam masyarakat ii. Menghasilkan direktori badan kerajaan dan bukan kerajaan yang boleh dirujuk untuk menyelesaikan isu dan masalah sosial iii. Menulis surat kepada badan-badan yang berkaitan untuk memberikan cadangan dalam menangani isu dan masalah sosial di kawasan setempat iv. Main peranan sebagai anggota masyarakat yang memberikan nasihat kepada sekumpulan remaja yang terlibat dalam aktiviti tidak sihat v. Mengadakan lawatan ke tempat-tempat yang berkaitan: - Pusat serenti - Penjara vi. Mengadakan ceramah yang bertema isu dan masalah sosial dalam masyarakat oleh pegawai: - PDRM - Penjara - Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
b. Peraturan dan undang-undang dalam masyarakat - Norma komuniti - Keselamatan jalan raya - Jenayah juvana	i. Menyenaraikan norma komuniti, peraturan dan undang-undang dalam masyarakat ii. Menjelaskan peranan norma komuniti, peraturan dan undang-undang dalam masyarakat iii. Menghuraikan kepentingan mematuhi peraturan dan undang-undang keselamatan jalan raya iv. Menerangkan tujuan undang-undang jenayah juvana digubal v. Mengamalkan norma komuniti, peraturan dan undang-undang negara dalam kehidupan bermasyarakat vi. Menggunakan jalan raya secara berhemah vii. Mematuhi norma komuniti, peraturan dan undang-undang dalam masyarakat	i. Membincangkan peranan norma komuniti, peraturan dan undang-undang dalam masyarakat ii. Membuat kajian tentang undang-undang jenayah juvana iii. Mengadakan kuiz keselamatan jalan raya iv. Merangka cadangan dan tindakan bagi mengurangkan kemalangan jalan raya untuk dibawa ke pihak berkuasa v. Mengumpul dan membincangkan keratan akhbar yang berkaitan dengan kes-kes jenayah juvana

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
4. WARISAN KEPELBAGAIAN BUDAYA MALAYSIA a. Prinsip-prinsip penting dalam ajaran pelbagai agama - Nilai - Amalan	i. Menerangkan nilai-nilai murni yang terdapat dalam pelbagai agama ii. Menyatakan amalan ajaran agama masing-masing dan pelbagai agama lain di Malaysia iii. Mengamalkan nilai-nilai murni dan ajaran agama masing-masing dalam kehidupan iv. Menghormati nilai-nilai murni dan amalan ajaran pelbagai agama lain	i. Berbincang tentang amalan pelbagai agama ii. Mengumpul, membincang dan mempamerkan kata-kata hikmat ahli fikir dan tokoh agama tentang agama masing-masing iii. Berkongsi pengalaman dengan rakan tentang persiapan menyambut perayaan agama masing-masing
b. Kepentingan amalan-amalan tertentu dalam perayaan pelbagai kaum - Hari Raya Aidilfitri - Hari Raya Aidiladha - Tahun Baru Cina - Hari Wesak - Deepavali - Thaipusam - Krismas - *Good Friday* - Hari Gawai - Tadao Keamatan - Vasakhi	i. Menjelaskan kepentingan amalan-amalan perayaan pelbagai kaum ii. Menyertai sambutan perayaan mengikut kaum masing-masing iii. Melaksanakan amalan-amalan tertentu semasa sambutan perayaan mengikut kaum masing-masing iv. Menghormati amalan dan sambutan perayaan pelbagai kaum	i. Menganjurkan sambutan perayaan sesuatu kaum di bilik darjah atau sekolah ii. Menghasilkan buku skrap perayaan pelbagai kaum iii. Berbincang tentang kepentingan amalan tertentu dalam perayaan pelbagai kaum

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
5. MALAYSIA NEGARA BERDAULAT a. Kepentingan Perlembagaan Malaysia - Politik - Sosial - Ekonomi	i. Menerangkan sejarah pembentukan Perlembagaan Malaysia ii. Menjelaskan kepentingan Perlembagaan Malaysia iii. Menghuraikan proses penggubalan perlembagaan iv. Menjalankan tanggungjawab sebagai warganegara v. Menyanjungi keluhuran Perlembagaan Malaysia	i. Menghasilkan peta konsep sejarah pembentukan Perlembagaan Malaysia ii. Membuat carta aliran cara menggubal perlembagaan iii. Mengadakan forum tentang kepentingan Perlembagaan Malaysia

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
b. Peruntukan Utama Perlembagaan Malaysia - Bahasa - Agama - Kewarganegaraan - Hak Asasi - Kedudukan istimewa orang Melayu dan bumiputera Sabah dan Sarawak	i. Menerangkan peruntukan utama Perlembagaan Malaysia ii. Menghuraikan batasan hak dan tanggungjawab sebagai warganegara iii. Mempertahankan kedaulatan Perlembagaan Malaysia iv. Mentaati Perlembagaan Malaysia	i. Mengumpul dan membincangkan keratan akhbar, majalah dan lain-lain bahan tentang isu yang berkaitan dengan undang-undang dan tanggungjawab sebagai warganegara ii. Meramalkan kesan kepada negara sekiranya Perlembagaan Malaysia tidak dihormati iii. Mengadakan perbahasan bertajuk “Peruntukan Perlembagaan Negara Menghadkan Kebebasan seseorang Individu” iv. Mengadakan lawatan sambil belajar ke Parlimen atau Dewan Undangan Negeri v. Mengadakan ceramah bertajuk “Proses Pembentukan Undang-undang” oleh Ahli Parlimen atau Ahli Dewan Undangan Negeri

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
6. CABARAN MASA DEPAN a. Membina budaya kerja yang cemerlang ke arah kemakmuran negara - Etika kerja - Kualiti kerja - Peningkatan ilmu dan kecekapan - Penyelidikan dan pembangunan - Rasuah sifar - Kebajikan pekerja	i. Menjelaskan budaya kerja cemerlang ii. Menghuraikan kepentingan budaya kerja cemerlang iii. Mengamalkan budaya kerja cemerlang untuk kemajuan diri dan negara iv. Menghayati budaya kerja cemerlang v. Menghargai usaha meningkatkan budaya kerja cemerlang	i. Menemubual guru/pentadbir sekolah tentang ciri-ciri dan kepentingan budaya kerja cemerlang ii. Menghasilkan logo, slogan atau poster tentang budaya kerja cemerlang iii. Mengadakan kempen “Budaya Kerja Cemerlang” peringkat kelas atau sekolah iv. Mengadakan simulasi perundingan antara majikan dan pekerja tentang hal-hal kebajikan pekerja v. Mengumpulkan keratan akhbar tentang kes-kes rasuah dan mengulas implikasinya kepada negara vi. Membina garis panduan untuk melahirkan murid yang beretika cemerlang vii. Menghasilkan piagam pelanggan bagi kelab, persatuan dan badan beruniform secara kumpulan

TEMA/TAJUK	HASIL PEMBELAJARAN	CADANGAN AKTIVITI
b. Pengguna yang rasional - Hak pengguna - Tanggungjawab pengguna - Etika pengguna dan pengeluar - Standard dan keselamatan pengguna	i. Menghuraikan ciri-ciri pengguna yang rasional ii. Menerangkan hak dan tanggungjawab sebagai pengguna iii. Menjelaskan etika pengguna dan peniaga iv. Membincangkan kepentingan standard terhadap keselamatan pengguna, industri dan alam sekitar v. Membudayakan standard kepenggunaan dalam kehidupan seharian vi. Mengamalkan sikap sebagai pengguna yang rasional vii. Peka tentang hak dan tanggungjawab sebagai pengguna yang rasional	i. Menganjurkan “Minggu Kepenggunaan” peringkat sekolah ii. Mengumpul dan membincangkan kes-kes penipuan di kalangan pengguna iii. Mengadakan kempen berbelanja secara berhemah di sekolah iv. Membuat perbandingan harga barang di kedai runcit/pasaraya di kawasan setempat v. Membuat anggaran perbelanjaan bulanan secara berhemah bagi keluarga sendiri vi. Main peranan sebagai seorang pengguna yang rasional vii. Mengadakan lawatan sambil belajar ke tempat-tempat yang berkaitan - KPDNHEP - Jabatan Stardard Malaysia - SIRIM Berhad - Kilang-kilang yang mendapat pengiktirafan ISO

Pelaksanaan Khidmat Masyarakat

Khidmat Masyarakat ialah komponen amali Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan yang memerlukan penglibatan murid secara kumpulan dalam aktiviti sekolah dan komuniti. Penglibatan ini ialah dalam bentuk projek atau kajian yang boleh membantu dan meningkatkan imej diri, sekolah dan komuniti.

Melalui Khidmat Masyarakat ini, murid dapat mengaplikasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai sivik dan kewarganegaraan yang dipelajari dalam bilik darjah. Murid juga dapat merasakan dirinya sebagai sebahagian daripada anggota masyarakat yang bertanggungjawab. Dengan ini murid dapat membina martabat diri yang positif dan berbangga kerana telah memberi sumbangan kepada sekolah dan masyarakat.

Murid dikehendaki menjalankan khidmat masyarakat di luar waktu persekolahan sekurang-kurangnya 10 jam setahun.

Matlamat

(1) Mengaplikasi pengetahuan, kemahiran dan nilai sivik dan kewarganegaraan di luar bilik darjah.
(2) Memberi sumbangan kepada masyarakat dan negara.
(3) Menjadi warganegara yang patriotik, prihatin dan bertanggungjawab terhadap masyarakat dan negara.

Cadangan Aktiviti

Khidmat Masyarakat untuk tingkatan empat adalah berpandukan tema **Malaysia Negara Berdaulat**. Berikut ialah cadangan aktiviti Khidmat Masyarakat mengikut tema:

Tingkatan	Tema	Aktiviti yang dicadangkan
4	• Malaysia Negara Berdaulat	- Kajian tentang sumbangan pemimpin - Pengumpulan episod menarik dalam sejarah - Pengumpulan kisah/cerita patriotic - Pameran maksud/erti Merdeka - Kajian latar belakang dan maksud bendera/jata negeri dan negara - Kajian tentang flora dan fauna di Malaysia - Cadangan meningkatkan kualiti hidup masyarakat setempat: Contohnya:- ▪ Meningkatkan sistem pengangkutan awam ▪ Menempatkan semula setinggan ▪ Membersihkan sungai/jalan/pantai/kawasan rekreasi ▪ Menghijaukan kawasan setempat

Murid boleh memilih projek Khidmat Masyarakat lain yang difikirkan sesuai dengan tema yang telah ditetapkan di atas.

Strategi Pelaksanaan

Murid perlu membuat persediaan sebelum melaksanakan sesuatu projek Khidmat Masyarakat. Panduan yang berikut dapat membantu anda membuat persediaan dan melaksanakan projek Khidmat Masyarakat secara terancang dan sistematik.

1. Perancangan
   a. mengenal pasti dan memilih tajuk projek
   b. menentukan objektif, jenis aktiviti dan tempoh masa melaksanakan projek
   c. mengenal pasti sumber dan pihak yang terlibat
   d. menyenarai dan membahagikan tugas
   e. menentukan cara mengumpul maklumat
   f. menentukan cara merekod projek

↓

2. Kerja Amali
   a. melaksanakan projek
   b. merekod/mencatat tugas yang dijalankan
   c. mengambil tindakan untuk menyelesaikan masalah yang timbul semasa menjalankan tugas

↓

3. Refleksi
   a. menilai kerja yang telah dijalankan
   b. menyusun dan menyemak dokumen dan catatan
   c. membuat kesimpulan

↓

4. Laporan
   a. menentukan cara menyediakan laporan
   b. menulis laporan individu atau kumpulan
   c. membentangkan laporan

↓

5. Penghargaan
   a. menunjukkan penghargaan kepada pihak yang terlibat dalam menjayakan projek